
علامہ سید مرتضیٰ عسکری

حدیث کسا

مکتبہ (اہل بیت علیہم السلام) مکتبہ خلیفہ

ترجمہ: علی اسلامی

بازنویسی و ترمیم: سید محمد دلال موسوی

www.ketaboo.ir

نام کتاب: حدیث کسار دو مکتب
 مؤلف: علامه سید مرتضی عسکری
 ترجمه: علی اسلامی
 ناشر: سید محمد دلال موسوی
 انتشارات: انتشارات علامه عسکری
 پرت چاپ: اول
 شمارگان: ۱۲۰۰
 چاپ: زمستان ۱۳۸۸
 قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

طبع: ۱۳۸۸-۹-۳

عسکری، شیخ مرتضی، ۱۲۹۲ - ۱۳۸۶
 Askari, Morteza
 حدیث الکساء فی کتب مدرسه الخلفاء و مدرسہ اهل البيت (ع). فارسی
 حدیث کسار دو مکتب (مکتب خلفاء و مکتب اهل بیت) شیخ مرتضی عسکری
 ترجمه علی اسلامی
 قم انتشارات علامه عسکری
 ۶۰ ص.
 ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۸۲۸-۹-۳

آبادیت خاص (کساء) - مأخذ

آبادیت خاص (کساء) - نقد و تصحیح
 اسلامی قرآنی، علی، ۱۳۲۰ - مترجم
 BP۱۴۵/۴۵-۱۲۲۶۵۱۳۹۰

۲۹۷/۲۱۸
 ۲۵۵۸۷۱۲

تهران، خیابان دیوران
 خیابان شهید بهشتی
 کوی نبوی کاشانی
 شماره ۱۲
 تلفن: ۲۱۷۲۷۰۰

قم خیابان صفائیه
 نبش کوچه ممتاز
 ساختمان بعثت
 طبقه سوم
 تلفن: ۲۷۷۳۵۲۸۵-۶
 پیامک:
 ۳۹ ۵۳ ۳۰۰۰

www.alaskari.info

فهرست

۵	فهرست
۹	مقدمه مؤسسه
۱۳	مقدمه مؤلف
۱۵	حدیث کسا در کتب معتبر مکتب خلفا
۱۷	توجه پیامبر ﷺ به فرود آمدن رحمت
۱۸	نوع عبا
۱۸	الف. در روایات اُمّ المؤمنین عایشه
۱۹	ب. در روایات اُمّ سلمه
۲۰	ب. به روایت اُمّ سلمه
۲۱	افراد حاضر در خانه هنگام نزول آیه تطهیر
۲۲	هنگام نزول آیه، اهل بیت علیهم السلام چگونه بودند؟
۲۳	شرح الفاظ آیه
۲۵	تفسیر «آیه تطهیر» در احادیث
۲۷	پیامبر ﷺ پس از نزول آیه تطهیر، چه کرد؟
۳۰	استدلال به آیه تطهیر در باره اهل بیت علیهم السلام
۳۰	الف. حسن بن علی علیهما السلام
۳۱	ب. اُمّ سلمه
۳۲	ج. سعد بن ابی وقاص
۳۴	هـ. ابن عباس
۳۵	و. واثله بن أسقع
۳۷	ز. امام سجّاد علیهما السلام
۳۹	خلاصه آنچه گذشت
۴۳	حدیث کسا در کتب معتبر مکتب اهل بیت
۴۵	حدیث کسا، در کتب معتبر مکتب اهل بیت علیهم السلام

- شأن نزول آیه تطهیر و حدیث کسا از دیدگاه مصادر مکتب اهل بیت علیهم السلام ۴۵
- یکم. روایات ام المؤمنین ام سلمه ۴۵
- الف. از شهر بن حوشب ۴۵
- همین حدیث در اسناد دیگر ۴۶
- ب. روایت ابو عبد الله جدلی ۴۷
- ج. روایت عبد الله بن معین، آزاد شده ام سلمه ۴۸
- د. روایت برادر دعل ۴۸
- دوم. حدیث امام حسین علیه السلام ۴۹
- سوم. حدیث ابو سعید خدری ۵۰
- الف. از ابو سعید خدری ۵۰
- ب. حدیثی از عطیه ۵۰
- چهارم: حدیثی از امام باقر علیه السلام ۵۰
- رسول خدا! پس از نزول آیه تطهیر، چه کرد؟ ۵۱
- همین حدیث با الفاظی دیگر ۵۲
- احتجاج کنندگان به «آیه تطهیر» در فضیلت اهل بیت علیهم السلام ۵۴
۱. امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام ۵۴
۲. امام حسن علیه السلام ۵۴
- الف. روز بیعت با ایشان ۵۵
- ب. هنگام صلح با معاویه ۵۵
۳. روایتی از ام سلمه ۵۶
۴. حدیثی از امام سجّاد علیه السلام ۵۷
۵. زید بن علی بن الحسین علیه السلام ۵۸
- منابع و مأخذ ۵۹

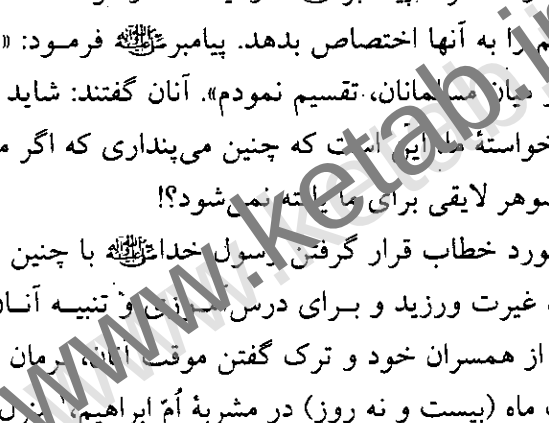
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خاتم
الأنبياء محمد وأهل بيته الطيبين الطاهرين وبعد فهذه
إضافة عبقة آياتها من روايات شرحت كيفية نزول
آية التطهير في شأن الرسول وأهل بيته (ص)، غرقتها من
كتب الصحاح والخصائص وتفسير أهل السنة، وقد سمي
هذا الخبر بحديث السبب لأن الرسول (ص) جلل نفسه
وأهل بيته وقت نزول الآية العزيمية بالكساء وخصص ذلك
عن غيرهم، ومن ثم سمي أصحاب الكساء أو النجاة
أصحاب الكساء لأنهم كانوا عند ذلك تحت أشخاص
تحت الكساء، كانت عليه الروايات الآتية :

نمونه دست خط علامه عسکری در نگارش حدیث کساء

مقدمه مؤسسه

واژه «کساء» در زبان عربی به نوعی عبا اطلاق می‌شود که بر دوش انداخته می‌شود. همچنین در معنای زیرانداز و روانداز نیز به کار رفته است.

پس از بازگشت رسول خدا ﷺ از جنگ خیبر و به دست آمدن غنائم فراوان، برخی از همسران پیامبر ﷺ، از ایشان درخواست نمودند که سهمی از غنائم را به آنها اختصاص بدهد. پیامبر ﷺ فرمود: «آنها را به فرمان خدا، در میان مسلمانان، تقسیم نمودم». آنان گفتند: شاید دلیل این بی‌اعتنایی به خواسته ما این است که چنین می‌پنداری که اگر ما را طلاق بدهی، دیگر شوهر لایقی برای ما نیافته نمی‌شود؟!

خداوند از مورد خطاب قرار گرفتن رسول خدا ﷺ با چنین الفاظی، بر پیامبر خویش، غیرت ورزید و برای درس سزای و تنبیه آنان، او را به دوری گزیدن از همسران خود و ترک گفتن موقت آنان، فرمان داد. ایشان هم حدود یک ماه (بیست و نه روز) در مشربۀ ام ابراهیم، نزل گزید.

در این هنگام، این شایعه بر سر زبان‌ها افتاد که پیامبر خدا، همسران خود را طلاق داده است. عمر، برای اطلاع یافتن از صحت و سقم این خبر، هر طور بود خود را به پیامبر ﷺ رسانید و پس از ملاقات و گفتگویی کوتاه با پیامبر خدا ﷺ و اطمینان از نادرست بودن شایعه منتشر شده، برای مژده

۱. مشربۀ ام ابراهیم، آبگاهی بیرون از مدینه بوده است.

دادن به همسران پیامبر ﷺ به سوی مدینه حرکت کرد. در همین اثنا، آیات سوره نساء بر پیامبر ﷺ نازل شد.

این آیات، با لحن عتاب آلودی همسران پیامبر ﷺ را خطاب نموده است که در زندگی باید از تجمل، خودداری کنند و از غنائم فراوانی که به سبب فتوحات و گسترش سرزمین های اسلامی به سوی مرکز اسلام، مدینه سرازیر شده، چشم طمع ببوشند. «آیه تطهیر» نیز در میان این آیات، قرار گرفته است و البته لحن و خطاب آن، با سیاق آیات پیش از آن، متفاوت است.

گذشته از لحن ملایم این آیه، ضمایر جمع مذکری که در آن به کار رفته است، حاکی از مورد خطاب واقع شدن مردانی در این آیه است. همچنین حصر و تأکیدی که بر آن انجام شده، تطهیر مطلق مورد خطاب آیه را می رساند.

یکی از مسائلی که در باره این آیه مطرح شده، این است که: چرا در میان آیات مربوط به همسران پیامبر خدا قرار گرفته است؟ شاید یکی از دلایل عمده آن، این باشد که آیه یاد شده در میان خطاب عتاب آمیز خداوند به همسران پیامبر ﷺ قرار گرفته است تا به آنان، هشدار دهد که: شما در میان خانواده ای قرار گرفته اید که طاهر مطلق و معصوم اند. مراقب رفتار خود باشید و حق مسئولیت سنگینی که بر عهده دارید، به شایستگی ادا نمایید.

یکی دیگر از دلایل آن، این است که خانه همه همسران پیامبر ﷺ در کنار یکدیگر قرار داشت. این آیات، در باره برخی همسران پیامبر ﷺ نازل شده و همگی، در نكوهش آنها و تهدید آمیزند. برای آن که مبادا تصور شود که این آیات، تمام خانواده پیامبر ﷺ را شامل می شود، این

آیه با لحن ملایم، ساحت این افراد (اهل بیت علیهم السلام) را از تهدید و نگوهرهای انجام شده، پاک می‌داند.

این جستار، همان‌طور که مؤلف بزرگوار کتاب، بدان اشاره نموده است، نمونه‌هایی از احادیثی را که در باره «آیه تطهیر» در کتب معتبر دو مکتب اهل بیت علیهم السلام و خلفا روایت شده، بیان نموده و بررسی کرده است. شایان ذکر است که علامه عسکری رحمته الله، در پایان بخش دوم کتاب، به روایت دیگری که از این روایت وجود دارد، تنها اشاره می‌کند و می‌گوید از آن جا که متناً و سنداً با انبوه روایات ذکر شده در منابع معتبر هر دو مکتب خلفا و اهل بیت علیهم السلام تناقض دارد و قابل مقایسه نیست، نیازی به پرداختن به آن ندیده است.

گفتنی است که این روایت - که راوی آن جابر بن عبد الله انصاری ذکر شده - علی‌رغم اشکالات متعددی که بر متن و سند آن وارد است و از آن جا که در منابع اولیه «حدیث کسا» معروف لقب گرفته و جای انبوه روایات متواتر نقل دیگر این حدیث شریف را - که سند محکم و سترگ اثبات عصمت و طهارت امامان شیعه به شمار می‌آید - بر کرده است و متأسفانه استفاده ابزاری معدودی از کسانی که مطاع بر رزش دین را طعمه سوداگری خویش پنداشته‌اند، خواسته یا ناخواسته، این جنبه بسیار مهم و روشنگر این حدیث شریف، از منظر عموم، دور مانده است.

مرحوم آیه الله علامه سید مرتضی عسکری، یکی از شخصیت‌های نام‌بردار و نادر عالم اسلام بود که عمر طولانی، شریف و پُربرکت خود را در تحقیق و تدبیر در تاریخ اسلام، روشن ساختن ابهامات و زوایای تاریک تاریخ و رمزگشایی از مسائلی همچون راز هزار ساله عبد الله بن سبا و

اثبات شخصیت افسانه‌ای او و بیش از یکصد و پنجاه صحابی ساختگی دیگر گذراند.

ایشان، مباحث دینی مطرح در جامعه را از برخوردهای طولانی و سطحی به جایگاه تحقیق عمیق علمی کشاند و به دور از تعصبات مذهبی و افراط با تکیه بر اصول مورد قبول هر دو مکتب، به گونه تطبیقی به دفاع از اصول عقاید شیعه پرداخت. بدین سبب، تألیفات آن عالم وارسته، در سراسر جهان اسلام، مورد استقبال شایان قرار گرفت و از شهرت ویژه‌ای برخوردار شده و به زبان‌های مختلف، ترجمه و منتشر گردیده است.

مؤسسه علمی - فرهنگی عامه عسکری، در بهار سال ۱۳۸۴ و در حیات ایشان، تأسیس شد. یکی از اهداف مهم این مؤسسه، چاپ و نشر مناسب آثار گرانسنگ آن بزرگوار، و نیز پیشبرد و گسترش هر چه بیشتر و بهتر اهداف، آرا و افکار بدیع و ارزشمند آن دانشمند اسلامی و معرفی آثار و فعالیت‌های ایشان به دیگر جوامع اسلامی، بود. در این راه تا کنون با لطف الهی، اقدامات مناسبی نیز به انجام رسیده است.